

Dan hrvatskoga tiska u Mađarskoj i 35. obljetnica Hrvatskog glasnika

FOTO: ZSOLT KARDOS

4. i 5. stranica

Druženje u Katolju

7. stranica

„Čušpajz od kanarinaca“

8. i 9. stranica

40. obljetnica Ženskog zbora „Ljubičica“

11. stranica

Potpore na čekanju...

Narodnosne potpore dobivene preko natječaja Fonda „Gábor Bethlen” posljednjih godina dodjeljuju se i isplaćuju sa znatnim zakašnjenjem. Odluke o operativnoj potpori te potpore za narodnosne kampove donesene su i doznačene, no odluke o potporama samo su objavljene, sredstva još nisu doznačena.

Međutim, ove godine (izborne godine) čak i znatno zakašnjenje ne stoji jer je zasad posve neizvjesno hoće li sredstva biti isplaćena i kad jer još uvijek traje primopredaja vlasti. Nije riječ samo o narodnosnim natječajima nego i o drugima.

Ministar odgovoran za društvene odnose i kulturu krajem svibnja u pismu je obavijestio zainteresirane o stanju odluka o potporama, sklopljenih ugovora te o doznačavanju odobrenih sredstava. Kako je uz ostalo istaknuo Zoltán Tarr, još uvijek traje primopredaja vlasti i nakon nje Vlada TISZA-e pregledat će funkcioniranje cijelog sustava i praksu proteklih pet godina uključujući i odluke o potporama, sklopljene ugovore, već ostvarene projekte i one koji su u tijeku. U slučaju stranaka izvan Mađarske pregledat će se praksa proteklih deset godina.

Pozivajući se na to da je praksa upravljanja javnim novcem za prethodne vlade u velikom broju slučajeva bila upitna i nepregledna, pa je dužnost nove vlade da se u upravljanju javnim novcem uspostavi preglednost, nadzor i stručna potkrijepljenost, neizvjesno je kad će se sredstva doznačiti. Narodnosne samouprave i civilne udruge već organiziraju svoje kulturne priredbe, ali ne znaju hoće li i kad dobiti sredstva. Usprkos svemu navedenom, piše ministar, ne želi se onemogućiti rad organizacija koje obavljaju društveno važan, stručan rad i stvaraju istinsku vrijednost, stoga će poduzeti korake da se sredstva za funkcioniranje doznače odnosno da se preko reda donesu odluke i sklope ugovori. U slučaju projekata, s obzirom na ljetne programe i hitne slučajeve, vlada će nastojati što je prije izvršiti pregled, a opravdane slučajeve smatrati prioritetima, dodao je ministar. Pripreme za izvršenje mjera su u tijeku, stoga je ministar zamolio za strpljenje i suradnju. Nadajmo se da će se taj proces ubrzati s obzirom na brojne ljetne sadržaje.

Stipan Balatinac

GLASNIKOV TJEDAN

„Demokracija podrazumijeva sudjelovanje građana u javnom životu, mogućnost iznošenja vlastitih stavova te stvaranje javnih politika koje građani mogu pratiti od ideje do donošenja zakona.”

Puno je bure u čaši vode među protivnicima izazvao zakonski prijedlog kojim bi se ograničilo obnašanje dužnosti predsjednika Vlade Mađarske na osam godina (s mogućim proširenjem i na funkcije gradonačelnika, načelnika i drugih!?). Takva ograničenja nisu nepoznata u suvremenim demokracijama. U državama s predsjedničkim sustavom poput Sjedinjenih Američkih Država ili Francuske ograničenje trajanja mandata već je ustaljena praksa.

Ograničenje od osam godina za obnašanje najviših političkih dužnosti itekako ima smisla. Dugotrajno zadržavanje na vlasti, bilo političkoj ili drugoj vrsti javne moći, može dovesti do osjećaja gotovo neograničene kontrole. Tada se javlja svojevrsna oholost vlasti – stanje u kojem osoba koja dugo obnaša dužnost više nije spremna slušati kritike, svaku primjedbu doživljava kao napad ili zlu namjeru te nastoji, izravno ili neizravno, zadržati oko sebe isključivo one koji potvrđuju njezine stavove.

U idealnim okolnostima upravo bi politički akteri trebali pokazati određenu mjeru samoograničenja i prepoznati trenutak kad je vrijeme prepustiti prostor drugima i novim idejama. Međutim, ustavno-pravni sustavi ne mogu se graditi isključivo na razboritosti pojedinaca niti ovisiti o njihovoj spremnosti na dobrovoljno povlačenje iz politike.

Zato nije slučajno da mnoge razvijene i zrele demokracije poznaju vremenska ograničenja za obnašanje najviših državnih dužnosti.

Prema mađarskom ustavno-pravnom uređenju ključni je politički akter predsjednik vlade. Budući da Mađarska nema predsjednički sustav, razumljivo je razmišljanje da se vremensko ograničenje, koje već postoji za predsjednika republike, proširi i na funkciju predsjednika vlade.

Zanimljivo je stoga promišljanje Márka Radnaija, jednog od članova stranke Tisza, koji je u intervjuu za dnevni list *Népszava* izjavio:

„Svaka monolitna struktura, u kojoj se velik broj ljudi pokušava uklopiti u unaprijed zadani okvir, prije ili poslije dovodi do toga da o svemu odlučuje središnje vodstvo, a pojedinac se gubi.”

Po njegovu mišljenju politička zajednica trebala bi biti živi organizam koji se razvija vlastitom dinamikom. Smatra da se danas jasno vidi kako se ljudi žele povezivati na različitim razinama te da treba stvoriti okvire u kojima će svoje mjesto pronaći i onaj koji se želi uključiti tek povremeno, primjerice na zajedničko druženje nekoliko puta godišnje, ali i onaj koji želi aktivno sudjelovati u radu zajednice iz tjedna u tjedan.

Radnai također upozorava da je nemoguće apsolutno jamčiti pojam „govoriti istinu” jer postoje različite perspektive i različita tumačenja stvarnosti. Politika je, kaže, u velikoj mjeri borba različitih narativa. To, međutim, ne znači da je laganje u politici prihvatljivo. Svjesno obmanjivanje birača smatra ozbiljnim moralnim propustom.

S tom se ocjenom slažem. Demokracija podrazumijeva sudjelovanje građana u javnom životu, mogućnost iznošenja vlastitih stavova te stvaranje javnih politika koje građani mogu pratiti od ideje do donošenja zakona.

Društvo mora osjetiti da ima stvarnu ulogu u donošenju odluka koje se tiču države. Ako građani zavole proces sudjelovanja u oblikovanju javnih politika, teško će se ikad poželjeti vratiti modelima u kojima su samo pasivni promatrači političkih procesa.

Možda je upravo zato zanimljiva i Radnaijeva završna misao:

„Ne vjerujem u klasičnu izgradnju stranke, nego mnogo više u političku zajednicu.”

On ne smatra dobrim smjerom stvaranje tradicionalne stranačke strukture s mrežom stranačkih dužnosnika, lokalnih „malih kraljeva”, županijskih i regionalnih čelnika koji kontroliraju politički život sve do najmanjih naselja. Prema njegovu mišljenju takvi modeli rijetko donose nešto dobro.

Vrijeme će pokazati može li politička zajednica doista zamijeniti klasičnu stranku i može li se demokracija dodatno otvoriti prema građanima. No jedno je sigurno – bez aktivnih građana, kritičkog promišljanja i spremnosti na propitivanje nijedan sustav ne može dugoročno ostati zdrav.

Branka Pavić Blažetin

35 GODINA HRVATSKOG GLASNIKA

HRVATSKI GLASNIK

Komentar

Zvijezde židanske noći

Čisto do dibine se slažem s Nenadom Brekom, članom žirija na Glasu Gradišća, ki je rekao da „pobjednik ove prekrasne manifestacije je mladež i hrvatska noć“. Ona gradišćanska mladež ka u svojem žilavom opstanku je jur po drugi put organizirala festival, koji ne samo da je jedini kao takov nek i pravoda i jedinstven u cijelom orsagu, po ideji židanskoga junaka Petra Horvata, u okviru Društva gradišćanskohrvatske mladine u Ugarskoj. Ova mladina dojuče ljeta će se strefiti u 15. Gradišćanskom taboru, a vjerojatno uz ov centralni program će i kježu skupapozvati talentirane pjevače i pjevačice, med kimi će se izniknuti znamda još jedan novi Erik Škrapić, za koga jur cijela Ugarska zna da je Hrvat i da je otkriven uprav na ovom festivalu. Da je danas u modi biti popularnim, poznatim i slavim još i na nekoliko minutov, to je pokazala i lista naticateljjev na dotičnom pjevačkom festivalu, a je i črno-bijeli dokaz da imamo još shranjenih, šikanih talentov u rezervi. Polag toga govori i činjenica da Gradišće očividno ima jako veliki muzički ter i vokalni potencijal. Kod nas nij već sel ni varošov kade ne bi djelao zbor, folkloma grupa, tamburaški sastav, je kade i već društav najdemo na jednom mjestu. Ako nek Glas Gradišća gledamo i cijeli red pratećih bendov, hvalevridno je djelo židanske Mlade generacije, petroviske Pinkice, Pinka-banda, Čungama. Pramaika ove priredbe pak je zapravo GRAJAM (Gradišćanska jačka mladih) u organizaciji četarske osnovne škole, ka je ljetos mogla proknjžiti i zvanaredni uspjeh s prvom CD-pločom najboljih izvodjačev. Već od pola naticateljjev na Glasu Gradišća bojsek smo upoznali jur na GRAJAM-u u mladji ljeti. Oni već znaju nešto, zašto je vridno vanstati pred publiku i odjačiti omiljenu pjesmu s hrvatske estrade. Biti nekoliko trenutkov u centru pažnje, štovč zapameti i neke nove hrvatske riči prik tekstov. Znatni dio naše mladine hrvatstvo doživljava prik mužike, prik notov, ritmov, tancov i tamburanja. I hvala Bogu da je bar tako, jer uvjereni smo svi mi u praksi, njih još moremo kako-tako zadobiti da se bavu hrvatskim stvari, da stanu nutra u folkloro društvo, da putuju na nastupe, gostovanja i da, ne nazadnje, budu gizdavi na to da nešto već znaju od ostalih i u dodatnoj šansi i vladaju hrvatskim jezikom. Ovoljetošnji Glas Gradišća, po dekoraciji, moderaciji programa ala Rajmund Filipović, po emitiranju kratkih filmov za predstavljanje najavjenikov na ovom naticanju, i naravno uprav tako za atmosferu, zaslužio je peticu. Tako zapravo bi rekla da zvijezde židanske noći nisu bile samo izvodjači ki su nudili lipu zabavu ali i pokazali su svu svoju vridnost, nego zapravo i organizatori ki su si tajedne dugo prije priredbe trapili glavu što i kako bi mogli, morali još dodati, izmisliti ka savršenstvu poiskanja toga jednoga glasa Gradišća. Naravno, i publika bi zavridila pohvalne riči zavolj strpljenja, zahvalnosti i zbog štimunga, jer svaki naticatelj (iako je bio slabucak) primljen je jednakom toplinom, žarom, s ljubavju kot i oni najbolji, najglasi. Na znanje se daje, mi u Gradišću imamo još jedan uspješni, polako i tradicionalni program što funkcioniara, i je od sjevera do juga izuzetno poiskan ter je od velikoga interesa. Utajmo se da ne samo zavolj svojega noviteta. Aplauz svim ki su uložili trud u tu veliku zadaču i doprinesli sjaju te židanske Gradišćevizije...

-Tih-

„Glasnikov tjedan“

Tjedan koji je iza mene, a osobito vikend, provela sam nad tekstovima objavljenim u prošlom broju i na jednome napisu u kojem mi se potkralo nekoliko propusta. Možda je to i zbog jesenjeg umora, a možda i zbog zbrke koju u glavi novinara mogu izazvati informacije o istoj osobi ili istom događaju, pojavnosti dobivene i pročitane s mnogih strana. Prvo da se ispričam organizatorima jubilaroga programa 40. obljetnice Plesnog ansambla Baranja održanog 26-27. listopada u Trećem kazalištu u Pečuhu, a ne 1. studenoga, kako smo mi najavili (pozivnicu smo dobili, ali smo datum jednostavno pobrkali), a potom da kažemo kako su u proteklih četrdeset godina društvo vodili mnogi umjetnički voditelji: Milan Rockov, Csongor Iványi, Antun Kričković, Antun Vidaković, Mišo Šarošac i Đuro Jerant, od kojih smo u svom napisu spomenuli tek trojicu. Izgleda da ponovno trebamo svi mi, pogotovo oni koji su zainteresirani za točnu povijesnu sliku ovoga glasovitog ansambla staviti neke stvari na svoje mjesto, zaslužnima odati priznanje, pa neće ni dolaziti do nepotrebnih emailova između starih i novih „baranjaša“, i vrijedanja, neodazivanja na proslavu, zabrane plesanja koreografija. Priča se „u selu“ kako neki nisu željeli plesati na proslavi svečanog jubileja... Tko je i koliko te na koji način učinio nešto u „Baranji“ za proteklih četrdeset godina? Naj-

bolje to znaju oni koji su plesali i radili, plešu i rade u njoj. Mi smo svoj kratki ilustrativni napis, bez namjere temeljitoga četrdesetogodišnjeg rada „Baranje“ (za što bi nam trebao poseban blok stranica), temeljili i prilagodili slikama neobvezne veselice iz Maće (Matty). Dobro bi bilo kada bi za pedesetogodišnji jubilej današnjega KUD-a Baranja, Društvo, bar za medije, izdalo brošuru sa svojom poviješću i imenima zaslužnih i najzaslužnijih, pa bismo i mi novinari pri prijenosu informacija valjda manje griješili, a time bi i Društvo posredno pomoglo pisanju i kreiranju u javnosti slike o sebi.

Jesenski književni susreti pod brižnim okom pokojnoga hrvatskog pjesnika, učitelja, političara Stipana Blažetina odvijali su se 26-27. listopada u Serdahelu. Inicijativa koja toliko nedostaje našoj sredini. Intrigantna predavanja koja su daleko nadmašila pojam jezika ili književnosti. Poželjno bi ih bilo čuti u svim našim sredinama, a ne bi naškodila u prvom redu ni našoj političkoj eliti koja kreira obrazovnu i kulturnu politiku. Razgovarajmo, otvoreno, pa bilo nas i tridesetak na našoj tribini. Vrijedi to više nego ne znam koliko balova na kojima nismo progovorili nijednu hrvatsku riječ.

Branka Pavić-Blažetin

Mnogobrojni organizacijski štab Društva gradišćanskohrvatske mladine u Ugarskoj, svi diozimatelji Glasa Gradišća i žiri (u prvog redici) s muzikantom iz Petrovoga Sela Andrašom Handlerom, studentom Glazbene akademije u Beču, Filipom Tyranom ter hrvatskim koreografom i voditeljem Međunarodne folklorne grupe Nenadom Brekom

Dan hrvatskoga tiska u Mađarskoj i 35. obljetnica Hrvatskog glasnika

U organizaciji Hrvatske državne samouprave 7. svibnja 2026. u sjedištu budimpeštanskog Nefitnog društva za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost „Croatica“ proslavljen je Dan hrvatskoga tiska i velika 35. obljetnica Hrvatskoga glasnika. Te velike i važne obljetnice svojom nazočnošću uveličali su brojni čelnici političkog, društvenog, obrazovnog života te vjerni čitatelji, a sama proslava protekla je zaista sadržajno i svečano.

Proslavu je otvorila ravnateljica Croatice Timea Šakan-Škrilin, koja je i moderirala program. Zahvalila je svim počasnim gostima te u svojem govoru istaknula: „Trideset i pet godina za jedan manjinski tisak odnosno manjinski tjednik nije samo broj, to je povijest zajednice, kronika naših ljudi, naših mjesta, jezika, kulture, identiteta. Sve te godine Hrvatski glasnik pratio je život Hrvata u Mađarskoj, bilježio je uspjehe, izazove, događaje, promjene generacija i vremena u kojima smo živjeli. Bio je i ostao prostor informiranja, povezivanja i očuvanja našeg identiteta. Kad govorimo o hrvatskim medijima u Mađarskoj, ne govorimo samo o tiskanim izdanju nego i o medijima Croatice, Radiju i TV-u 'Croatica' te hrvatskim radijskim i televizijskim programima na MTVA-u jer svi zajedno čine prostor hrvatske prisutnosti u mađarskoj javnosti.“ Ravnateljica Šakan-Škrilin također je ukazala na važnost ljudskih resursa kao i prilagodbu medija promjenama današnjeg ubrzanog vremena.

Prisutnima su se kratko obratili i veleposlanik RH u Mađarskoj Mladen Andrić, novi glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Ivan Guban, zamjenica ravnateljice Hrvatske matice iseljenika Ivana Rora.

Ivan Guban istaknuo je da kao bivši novinar vidi kako je danas zadatak novinara još puno složeniji nego što je bio. Nada se da će biti mladih snaga koje će s istim entuzijazmom nastaviti rad. Po njegovu mišljenju današnji novinari rade na tome da hrvatska javnost u Mađarskoj i svijetu bude informirana o tome što smo i kako živimo. Zahvalio je svim bivšim i sadašnjim djelatnicima Hrvatskog glasnika i Croatice na predanom radu i svemu što su učinili za hrvatsku zajednicu.

Ivana Rora u svojem obraćanju prisutnima izjavila je: „Čestitam od srca. Svih ovih godina, više od tri desetljeća, imali smo izvršnu suradnju. Sudjelovali ste i sudjelujete na svim projektima Hrvatske matice iseljenika i na tome vam od srca hvala. Ono što najviše cijenimo vaša je predanost, ljubav prema onome što radite i neiscrpan energija.“

Veleposlanik RH u Mađarskoj Mladen Andrić izjavio je: „Hrvatski tisak u Mađarskoj

Predavanje Branke Pavić Blažetin

doista ima osobitu ulogu te služi očuvanju hrvatskog jezika i identiteta. S povećanom asimilacijom, koja je prirodna i normalna, hrvatska zajednica u Mađarskoj osjetno se smanjuje i to se vidi i iz posljednjeg popisa stanovništva. No hrvatski tisak u Mađarskoj jest i treba i ubuduće biti u službi informiranja o svim važnijim zbivanjima koja su ponajprije namijenjena Hrvatima u Mađarskoj te ih također predstaviti matici. Budite i ostajte izvorna hrvatska riječ, ne samo u svrhu informiranja nego i obrazovanja. Nastavite motivirati i mlađe naraštaje.“ Veleposlanik se također osvrnuo na nezainteresiranost pripadnika hrvatske zajednice u Mađarskoj za pojedine kulturne programe koje za njih organizira Veleposlanstvo. Pozvao je da se ubuduće pridruže i sudjeluju u većem broju.

U središtu pozornosti na proslavi Dana hrvatskoga tiska u Mađarskoj i 35. obljetnice Hrvatskog glasnika bile su jedne od najzaslužnijih osoba kad je u pitanju Dan tiska i jedini tjednik Hrvata u Mađarskoj, koji u kontinuitetu izlazi već 35 godina. To su dugogodišnja glavna urednica Hrvatskog glasnika Branka Pavić Blažetin (na čiju je inicijativu i utemeljen Dan tiska) i novinar Stipan Balatinac, koji je na tom radnom mjestu već 33 godine.

Glavna urednica Hrvatskog glasnika Branka Pavić Blažetin održala je sustavno, sadržajno i nadasve zanimljivo predavanje „35 godina Hrvatskog glasnika: digitalna transformacija – multimedijski pristup informi-

ranju“. Predavanje je prisutnima upotpunilo znanje o krivulji razvoja Hrvatskog glasnika kao „jednog od nezamjenjivih stupova koji doprinosi očuvanju hrvatskoga identiteta, jezika, kulture i povijesne memorije“. Među ostalim istaknuto je to da je još od 2010. godine Glasnik prisutan na internetskoj stranici i na društvenim mrežama te je od tada suvremeni dnevni informativni kanal koji dopire i do čitatelja izvan granica Mađarske. Razvoj Hrvatskog glasnika glavna urednica Pavić Blažetin podijelila je po fazama od samih početaka preko širenja i „zlatnog doba“ uredništva pa do današnjih dana navodeći prije svega činjenice o kojima mlađi uzrasti ne znaju mnogo.

Stipan Balatinac prisutnima je izložio konceptualno drukčije, ali podjednako zanimljivo predavanje „Kako je bilo? Kako je biti narodnosni novinar u Mađarskoj?“. On je podijelio svoja tridesettrogodišnja iskustva kao novinara, iskreno i bez zadržke govoreći i o dobrim i lošim stranama posla te o promjenama koje su se zbivale zbog politike ili zbog asimilacije. Stipan Balatinac smatra najljepšim dijelom svojega posla kontakt i rad s ljudima u hrvatskoj zajednici, ali navodi i osobnu brigu oko mladih nasljednika, koje po njegovu mišljenju treba angažirati što prije jer je većina sadašnjih novinara (kojih je trenutačno samo četvero) već zrele dobi.

Nažalost, proslavi nije mogla nazočiti novinarka Bernadeta Blažetin, koja također radi u Hrvatskom glasniku od samih početaka. Njezino toplo i iskreno predavanje pod nazivom „Tri desetljeća u službi među svojima“ prisutnima je pročitala urednica Radija Croatice Maja Škrilin.

„35 godina Hrvatskog glasnika: digitalna transformacija – multimedijski pristup informiranju“
Predavanje glavne urednice Hrvatskog glasnika Branke Pavić Blažetin

„Naš je cilj izvještavanje, svakodnevno osnaživati i dati još veću vidljivost temama i događajima važnim za našu zajednicu. Ujedno smo danas više nego ikada svjesni težine novinarskog poziva. Profesionalno novinar-

stvo podrazumijeva objektivnost, uredništvo, točnost i odgovornost prema javnosti. U vremenu obilja informacija i sve češćih dezinformacija naša je zadaća provjeravati činjenice, izvještavati nepristrano i čuvati ono što imamo." Tako je predavanje započela Branka Pavić Blažetin. Zatim se prisjetila kako je bio četvrtak, 2. svibnja 1991. godine, kad je izašao prvi broj Hrvatskoga glasnika. Kao što je poznato, HDS je na prijedlog Branke Pavić Blažetin 2017. godine taj dan proglasio svojim „blagdanom“ radi naglašavanja uloge tog tjednika.

Od svojeg osnutka Hrvatski glasnik razvijao se s obzirom na osigurane uvjete. Taj razvoj predavačica je podijelila u više faza.

1.) studeni 1990. – 2. svibnja 1991.

Kao što je poznato, 1. studenog 1990. bila je utemeljiteljska skupština Saveza Hrvata u Mađarskoj. U rezoluciji pod točkom 5 donesena je odluka da se pokrene samostalni tjednik Hrvata u Mađarskoj. U to vrijeme Savez je bio u sličnoj funkciji kao današnji HDS. Trebalo je proći šest mjeseci da bi izašao prvi broj Hrvatskog glasnika. Početci su bili skromni, na malom broju stranica malog formata, ali relativno velik broj ljudi radio je za taj tjednik.

2.) 2. svibnja 1991. – veljača 1992.

Prvi urednik Hrvatskog glasnika bio je Marko Marković, koji je preminuo u veljači 1992. Bili su to početci stvaranja tjednika.

3.) veljača 1992. – kraj 1993.

Od veljače 1992. do kraja 1993. nastaje specifična situacija. U ime osnivača Hrvatskog glasnika predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj, tada političkog tijela Hrvata u Mađarskoj, Đuro Franković ujedno je v. d. glavnog i odgovornog urednika Hrvatskoga glasnika. To je bio svojevrsni sukob interesa.

4.) 1993. – ožujak 2005.

Ladislav Gujaš glavni je i odgovorni urednik te se događaju velike promjene. To je vrijeme kad tjednik ima znatna financijska sredstva i velik broj novinara. Bilo je razdoblja i kad je za tjednik radilo 12 ljudi s relativno malim brojem stranica, također 12. Dotad se tjednik tiskao u Budimpešti u velikom poduzeću, ali Gujaš seli tiskanje tjednika u tiskaru Zrinski u Čakovec. To je grafički zlatno doba za Hrvatski glasnik. Tiskara Zrinski vrši i lekturu i korekturu teksta i grafiku. Glasnik ima posebnog fotografa, šest do sedam novinara, glavnog urednika, više dopisnika, dvije redakcije (u Budimpešti i u Velikoj Kaniži). Godine 1999. osniva se izdavačka kuća Croatica, čiji je temelj upravo Hrvatski gla-

Izložba naslovnica Hrvatskog glasnika

snik i sredstva koja taj tjednik dobiva. Sve do 2004. situacija je vrlo dobra, postoji velik broj novinara raspoređenih po regijama, ali 2004./2005. javljaju se financijski problemi. Predsjednik tadašnjeg HDS-a Mijo Karagić izjavljuje i tuži se državi kako svi mediji manjina dobivaju mala sredstva.

5.) svibanj 2005. – 2014.

U ožujku 2005. godine Ladislav Gujaš daje otkaz. Te godine od ožujka do svibnja Hrvatski glasnik nema službenog urednika. Nakon toga ravnatelj Croatice imenuje Branku Pavić Blažetin vršiteljicom dužnosti urednika, a nakon toga raspisan je natječaj na kojem je ona od 1. listopada 2005. izabrana za glavnu i odgovornu urednicu.

6.) 2005. – 2010.

Ovo je razdoblje vrlo važno jer izdavačka kuća s uredništvom Hrvatskoga glasnika i nekoliko ljudi izvana traži prostor razvoja koji je otvoren prema razvoju medija i digitalizaciji. Godine 2006. pokreće se Radio Croatica, a već godinu prije na mrežne stranice pohranjuju se PDF inačice objavljenih brojeva. Već tada shvaćeno je koliko je važno biti prisutan u digitalnom prostoru, pa se ubrzo pokreće i profil na Facebooku. Već 2010. uredništvo preko Facebooka uživo prenosi sjednice skupštine HDS-a. 2011. pokreće se mrežna stranica Hrvatskog glasnika.

7.) 2014. – 2022.

Na inicijativu glavne i odgovorne urednice Hrvatskog glasnika Branke Pavić Blažetin 2013. ravnatelj Croatice predlaže skupštini HDS-a da se utemelji Medijski centar Croatica, organizacijska medijska cjelina unutar poduzeća s integralnim uredništvom. Za glavnu i odgovornu urednicu izabrana je Branka Pavić Blažetin. Uz tiskanu inačicu Glasnika tu je njegova mrežna stranica i Facebook stranica, Radio Croatica (mrežna i Facebook stranica), počinju se raditi videoprilozi. Godine 2016. već se počinje s proizvodnjom videosadržaja u stalnim terminima. Sve plat-

forme imaju stalne termine uz prigodne klijene po potrebi. Rade se dvije jednosatne ili jednoipolsatne informativno-govorne emisije s mnoštvom zanimljivosti te stalna podcast emisija petkom, što je bila svojevrsna novina u to vrijeme.

Medijski centar Croatica gasi se 2023. Uredništvo Hrvatskog glasnika djeluje samostalno, kao i mediji Croatice – Radio Croatica i Croatica TV.

8.) 2023. – danas

Uredništvo Hrvatskog glasnika čine glavna i odgovorna urednica, tri novinara te lektor koji je ujedno i korektor, a koji je stalni vanjski suradnik. Oni ostvaruju sadržaj tiskanog izdanja. Prijelom izdanja radi vanjski suradnik. Objavljuje se 16 stranica tjedno. Uredništvo, glavna i odgovorna urednica te novinari (Stipan Balatinac, Bernadeta Blažetin i Čarna Kršul), rade na mrežnoj stranici i na Facebook stranici Hrvatski glasnik, dok se tjedna najava sadržaja Hrvatskog glasnika objavljuje na YouTubeu.

Prenesen je samo kostur predavanja koje je glavna urednica Branka Pavić Blažetin zaključila riječima: „Bez jakih medija na materinskom jeziku zajednica nema svoju unutrašnju kontrolu niti osigurava potrebnu javnost i demokratičnost. Slabi mediji ne jačaju ni manjinski identitet ni osjećaj pripadnosti manjinskoj zajednici ni kolektivnu svijest.“

Nakon predavanja prisutni su mogli pogledati izložbu u povodu obljetnice Hrvatskoga glasnika „Naslovnice kroz vrijeme“.

Svečanost su sviranjem uljepšali Bálint Horváth i prijatelji tamburaši iz HOŠIG-a.

Osim već spomenutih proslavi su nazočili i generalni konzul RH u Pečuhu Drago Horvat, diplomatska savjetnica Marina Sikora, urednica časopisa „Matica“ Jelena Badovinac-Dimitrijević, predsjednik Hrvatske samouprave Budimpešte Stipan Đurić i mnogi drugi čelnici hrvatskih institucija u Mađarskoj.

Kršul

Redovita skupština Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije u Baji

U Kulturnom centru bačkih Hrvata u Baji 28. travnja održana je redovita skupština Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije. Na sjednici su među ostalim usvojene odluke o izvršenju proračuna za 2025. godinu te izmjeni Proračuna za 2026. godinu. Osim toga usvojene su i odluke o pristiglim molbama, a bilo je riječi i o aktualnim pitanjima. Prije sjednice zasjedao je i Odbor za financije, a nakon sjednice održana je i tribina o aktualnim pitanjima te županijskim i državnim priredbama za sljedeće razdoblje. Na sastanku su sudjelovali predsjednici odnosno predstavnici mjesnih hrvatskih samouprava i bačkih kulturnih društava, a bilo je riječi i o pripremama za Državni dan Hrvata koji će se ove godine prirediti u Bačkoj, u Baji, 14. studenoga.

Sjednica je počela uobičajenim izvješćem predsjednika Jose Šibalina o događanjima između dviju sjednica te prihvaćanju stručnih izvješća. Bilo je riječi o priredbama na kojima je bila zastupljena županijska hrvatska samouprava kojima je nazočio sam predsjednik ili drugi zastupnici županijske skupštine. Među ostalim izvijestio je nazočne o promociji Hrvatskog katoličkog kalendara za 2026. godinu, bicklijadi bačkih Hrvata Baja – Riđica, kulturnoj turneji HDS-a u Dušnoku, godišnjoj skupštini Državne udruge šokačkih Hrvata u Santovu, županijskom natjecanju hrvatskih ribiča u Kalači, gostovanju Hrvatskog kazališta u Baji i najavi gostovanja u Santovu. Predsjednik Šibalin osvrnuo se i na iznos dodijeljene potpore za javne zadaće za 2026. godinu. Kako je uz ostalo naglasio, još nikad nisu dobili toliko bodova na odluke u zapisniku, ali je ove godine bod vrijedio manje, tako su dobili samo 36 210 forinti više nego lani, dakle 2 877 930 forinti. Mladen Filaković, ravnatelj Kulturnog centra, dodao je kako su preko svojih prijatelja iz Vojvodine potkraj travnja s nekoliko mladih sudjelovali na PopArt festivalu mladih u Sloveniji u okviru programa Erasmus+.

Uslijedila je rasprava o izvršenju proračuna za 2025. godinu. Na prijedlog Odbora za financije županijska je skupština bez rasprave jednoglasno prihvatila izvješće o izvršenju proračuna s prihodima od 8 115 774 forinte (operativna potpora 1 040 000 forinti, potpora za javne zadaće 2 841 720, od Fonda „Gábor Bethlen“ 300 000, od mjesnih hrvatskih samouprava po ugovoru o suradnji 910 000, na temelju spomenute suradnje od HDS-a 1 000 000 forinti, a od Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Hrvatske 974 150) i rashodima od 7 357 762 forinte.

Nakon kraće rasprave skupština je jednoglasno usvojila odluku o rebalansu proračuna za 2026. godinu. Budući da je

Ruka za dogovorene programe

županijska samouprava u međuvremenu s dodijeljenom potporom za javne zadaće u iznosu 2 877 930 forinti i od uplate mjesnih samouprava od 910 000 ostvarila dodatni prihod od 3 787 930 forinti (čime je povisila prihode i rashode) uz ostatak novca od prošle godine u iznosu od 758 052 forinte skupština je bez rasprave jednoglasno prihvatila rebalans proračuna za 2026. godinu s jednakim prihodima i rashodima od 5 897 942 forinte. Najveći dio među rashodima (2 800 000 forinti) namijenjen je za razne usluge kao potpora mjesnim priredbama od šire regionalne važnosti, nadalje za putne troškove za sjednice i priredbe (967 942 forinte) te za najamninu i druge usluge (700 000 forinti).

Uslijedile su odluke o izmjeni ranijih odluka. Prema tome skupština je među ostalim prihvatila izmjenu odluke o podupiranju Državnog hrvatskog tamburaškog festivala u iznosu od 300 000 forinti, o podupiranju Druženja s biciklima – županijske biciklijade u iznosu od 31 000 forinti te promjeni datuma Županijskog susreta hrvatskih učenika.

U nastavku sjednice bilo je riječi o pristiglim molbama za podupiranje mjesnih hrvatskih priredaba. Tako je Hrvatskoj samoupravi Baškuta za Spomendan učitelja tambure Jose Ribara dodijeljeno 100 000 forinti, Hrvatskoj samoupravi Bačina za Županijski hrvatski malonogometni turnir 250 000 forinti, za Susret podunavskih rackih Hrvata u Kalači 250 000 forinti te Državnoj udruzi šokačkih Hrvata za Pjesmarica fest 150 000 forinti.

U okviru posljednje točke dnevnoga reda skupština je jednoglasno prihvatila da se preda molba Hrvatskoj državnoj samoupravi za potporu Udruženja o suradnji mjesnih hrvatskih samouprava i županijske hrvatske samouprave u Bačko-kiškunskoj županiji.

Predsjednik Joso Šibalin pod točkom Razno najavio je nekoliko važnih priredaba odnosno organizirana sudjelovanja na njima – posebno Skupštinu Saveza Hrvata u Mađarskoj u Salanti, Državni hrvatski tamburaški festival u Baji te Državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj u Drvljancima 12. lipnja i organizirano putovanje bačkih Hrvata.

S. B.

Druženje u Katolju

Naši Šokci brda na kojima imaju svoje vinograde, a danas ih još malo ima vinograde, stoljećima su nazivali Planinom. To je toponim koji se duboko urezao u njihov identitet, a i danas ga u sebi nose njihovi potomci. Tako imamo Planinu u Mohaču, ali i Planinu u Katolju.

Katoljska Planina svake godine na prvi dan Duhova odzvanja smijehom, pjesmom i veseljem. Organizatore, a to je Hrvatska samouprava Katolja, i ove je godine obradovalo sunce i lijepo vrijeme. Oni koji danas žive u Katolju, ali i oni koji su se odselili, još uvijek imaju svoje podruma na katoljskoj Planini. Nema ondje na tisuće podruma niti je u Katolju ikada živjelo toliko Šokaca, ali tih pedesetak podruma toga se dana uređuje – neki ljepše, neki skromnije – otvaraju se vrata, iznose stolice, hrana i piće. U nekima još ima bačvi i vina, dok su drugi već odavno bez vina, tek uspomena na neka prošla vremena.

Danas je blagdan Duhova na Planini prije svega mjesto okupljanja Katoljčana – onih koji žive u selu, ali i raseljenih koji se rado vraćaju onamo gdje još imaju komu doći i gdje ih uvijek čekaju rodbina i prijatelji. Otvara se i veliki seoski podrum u kojemu hrvatska samouprava ugosti putnike namjernike i sve koji su toga dana pozvani na druženje. Tako je bilo i ove godine. Za glazbu se pobrinuo poznati mohački Orkestar „Planina“, a kuhalo se gotovo kod svih otvorenih podruma. Kao i svake godine, ocjenjivački sud kušao je jela i birao najbolja.

Na natjecanju u kuhanju sudjelovale su dvadeset i tri ekipe. Prvo mjesto osvojio je Tamás Divják za izvrstan goveđi perkelt, drugo mjesto pripalo je Gáboru Ivankoviću za janje na ražnju, a treće mjesto osvojio je Zoltán Hosszú za perkelt od divljači. Peteročlani ocjenjivački sud nije imao lak zadatak. Svi su nagrađeni poklonima Hrvatske samouprave Katolja i Podruma Agancsos iz Villánya. Poklone su uručili predsjednica Hrvatske samouprave Katolja Ružica Kovačević Ivanković i predsjednik HDS-a Silvestar Balić. Danu je nazočio i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Ivan Gugan.

Za dobro raspoloženje, uz Orkestar „Radost“, pobrinuli su se brojni gosti, među kojima se spontano formirao i prigodni orkestar.

Vješti svirači nisu štedjeli instrumente ni noge. Od podruma do podruma išli su i svirali te udovoljavali željama okupljenih.

Toga dana na katoljskoj Planini okupilo se oko dvjesto ljudi. Dvadeseto okupljanje na katoljskoj Planini u organizaciji Hrvatske samouprave Katolja iz godine u godinu okuplja sve veći broj prijatelja. Posebnu pozornost i ove godine izazvala je prigodna izložba lovačkih trofeja koju je priredilo Lovačko društvo „Gátra dűlő“ kod podruma Györgya Szabóa.

No, to nije bilo najvažnije toga dana. Najvažniji su bili druženje, smijeh i susreti Katoljčana, prije svega njihov susret s rodbinom, prijateljima i znancima. Duhovi su nekad u Katolju bili nezamisliivi bez običaja kraljica. Djevojke u narodnim nošnjama obilazile su selo, pjevale kraljičke pjesme i unosile blagdanski duh u svaki dom. Danas toga običaja već odavno nema, ali uspomena na kraljice još uvijek živi među starijima kao dio bogate šokačke tradicije koju Katoljčani i dalje nastoje sačuvati uz zajednička okupljanja na svojoj Planini.

Branka Pavić Blažetin

ŠAROŠ – U organizaciji Hrvatske samouprave Šaroša 24. svibnja priređena je sveta misa na Duhove. Na svetoj misi pjevao je Ženski pjevački zbor „August Šenoa“ uz pratnju Orkestra „Misija“. Nakon svete mise slijedilo je druženje uz domaće kolače koje su pripremile vrijedne žene iz Šaroša te uz glazbu i pjesmu. Sveta misa služena je na mađarskom jeziku. Molitve Očenaš i druge vjernici su molili na hrvatskom i mađarskom jeziku te su na obama jezicima i pjevali crkvene pjesme. Svetu misu predvodio je mjesni župnik, župnik mišljenske župe, Zsolt Cziplányi.

„ČUŠPAJZ OD KANARINACA“

Hrvatska predstava u Budimpešti koju slave mađarski kritičari

Nacionalno kazalište dodijelilo je priznanje producentici Čarni Kršul

Premijera i razgovor s publikom

Prva hrvatsko-mađarska kazališna suradnja nastala u Budimpešti, predstava „Čušpajz od kanarinaca“ u režiji afirmiranog mađarskog umjetnika i direktora Feledi Projecta Jánosa Feledija, premijerno je izvedena 27. travnja 2026. Predstava je igrana u Nacionalnom kazalištu u Budimpešti u sklopu međunarodnog kazališnog festivala MITEM, i to na hrvatskom jeziku s titlovima na engleskom i mađarskom. U predstavi glume stalni član ansambla kazališta Víg Zoltán Karácsonyi i Čarna Kršul, koja je ujedno i producentica projekta. Scenografiju i kostimografiju potpisuje Julcsi Kiss, dizajn svjetla i tona Ákos Bende, a grafički dizajn Norbert Matola.

Zoltán Karácsonyi i Čarna Kršul

Najveći međunarodni kazališni festival, MITEM, okuplja predstave iz cijelog svijeta te postoji 13 godina, a ovo je tek drugi put da je sudjelovala predstava na hrvatskom jeziku. Posljednji put to je bilo 2018. godine, kad je gostovao HNK iz Zagreba s predstavom „Ivanov“ (A. P. Čehov).

U predstavi „Čušpajz od kanarinaca“ budući bračni par odluči „odigrati“ brak koji ih očekuje. Ubrzo se linija između stvarnosti i zamišljenog gubi. Njih dvoje, u svemu čiste

suprotnosti, propituju održivost institucije braka uz arhetipske situacije muško-ženskih odnosa: ljubav i sloboda, predanost i bijeg, želja i strah, humor i bol. Prisjećaju se prošlosti, suočavaju se sa strahovima i željama, svime što se ne usuđuju izgovoriti. Postavlja se pitanje hoće li ljubav biti dostatna da izglati karakterne, kulturne, nacionalne različitosti i pritisak okoline.

Interes za predstavu potvrđuje i to što su se karte za izvedbu prodale već mjesecima unaprijed, ali i izvrsne reakcije publike, posebice kad se uzme u obzir to da je riječ o predstavi na hrvatskom jeziku, a u publici je bilo 90 % onih koji ne govore hrvatski.

Nakon izvedbe uslijedio je razgovor s publikom koji je moderirao István Kornya. Iznenađenje je bilo to što je Nacionalno kazalište dodijelilo priznanje, skulpturu Budimpešte – MITEM13 autora Istvána Madarassyja, upravo producentici Čarni Kršul, a ne redatelju predstave kako je inače običaj. Zahvalilo joj je na kulturnom djelovanju, vođenju Asterion Projecta i višejezičnom radu na području kazališta.

Uslijedio je domjenak i druženje. Događanju su nazočili veleposlanik RH u Mađarskoj Mladen Andrić, direktorica HTZ-a u Mađarskoj Ivana Herceg i ravnateljica Croatice Timea Šakan-Škrilin.

Projekt su financirale Samouprava Starog Budima – Bekašmeđera, Hrvatska samouprava Starog Budima – Bekašmeđera i Središnji državni ured za Hrvate izvan RH.

Velik interes mađarskih medija

U danima nakon izvedbe uslijedila je kiša pozitivnih kritika o predstavi u mađarskim medijima. Prava je rijetkost da mađarski kritičari i mediji (gotovo svi mediji koji

objavljaju o kulturi kao što su *Színház, Dezkavizió, Papageno...*) toliko pišu o jednoj izvedbi na hrvatskom jeziku koju su mogli pratiti uz titlove. Time je ova hrvatska predstava itekako bila i u funkciji kulturnog mosta, tj. posrednika između dviju zemalja.

Priznata kazališna kritičarka Judit Ungvári navodi da je „Čušpajz od kanarinaca“ (prema tekstu M. A. Radovića): „Doista čarobna i vrlo ljudska predstava. Dvoje glumaca izvrsno oblikuju muške i ženske likove, vješto funkcioniraju u malom, intimnom prostoru u kojem tek najnužniji rekviziti označavaju desetljeća života likova. Nadamo se da će taj komad pripremiti i na mađarskom jeziku. Osnivačica Asterion Projecta, hrvatska glumica Čarna Kršul, koja je već više puta surađivala s Jánosom Feledijem, odlučila je s njim ostvariti zajed-

TRENUTAK ZA PJESMU

Sed vitae

*Kad umrem otvorit ću usta,
poučit će me živi
kako da postanem
konačno pravi jurodivi!*

*Izdržat ću školu šutke,
pritegnuti vilicu glavi,
uskoro ću pokazati zube:
u vječnosti tek smijeh je pravi!*

*Prvi i jedini život moj
daje mi dobru nadu
da ću biti posvećena
luda i u Hadu!*

*(Pelinak bere, ružicu prosiplje...
Ali to nije sve! Ne i ne!
Dijeliti hoćete?
Naš mali spomenarski svijet!
O kako to jest trogatelno!
O kakav je to top! sekret.*

*Gorko ispijena čašica
na zglob naskočila:
Sad je svijetak zglobljen.
Nije mrtva Ofelija.)*

Božica Zoko

Ekipa koja je radila na predstavi

ničku dramsku predstavu. O glumici vrijedi napomenuti da izvrsno govori mađarski i već gotovo dva desetljeća živi u Budimpešti, a formacija koju je osnovala uglavnom je dosad stvarala predstave na engleskom jeziku, no u osnovi je multikulturne prirode. Predstava na zabavan način govori o svakodnevicu i o svima važnom putu partnerskih odnosa, o mogućim putevima i izborima."

Etablirani mađarski kazališni portal specijaliziran za kazališne kritike, *Iza & Három Nővér*, ističe kako Zoltán Karácsonyi, koji glumi muškarca, nije prisutan samo s

partnerskom pažnjom – njegova izvedba portretira poznatu figuru muža koja je i svakodnevna i precizno izrađena. Kao glumica Čarna Kršul pokazuje snažnu dramsku amplitudu, donosi aktivnu i živu glumu u kojoj psihološke promjene imaju stvarni ulog i težinu.

„Čušpajz od kanarinaca“ zaslužuje svaku preporuku: djelo je toliko ljudsko, usmjereno na glumca i postupno jačajući u ritmu, u kojem János Feledi kao prozni redatelj sigurno i smisleno pronalazi ljudsku jezgru priče.

HG

DUŠNOK – U nedjelju 14. lipnja u 17 sati u dušnočkom Domu kulture priređeno je predstavljanje dvojezične knjige autorice Eszter Tamaskó „Ti, slatkorječivo racko selo... dušnočke priče“ / „Te édesajkú rác falu... dusnoki történetek“, prve knjige posvećene dušnočkom rackom govoru. Prije promocije predstavljena je novootvorena interaktivna zavičajna kuća dušnočkih rackih Hrvata „Prošlost – sadašnjost – budućnost“.

Bogatstvo...

Hrvatska izvorna folklorna grupa

BAĆIN – Hrvatska samouprava sela Baćina u povodu blagdana sv. Ivana odlučila je obnoviti nekadašnje proštenje na baćinskim salašima. Tako je pozvala sve zainteresirane na misno slavlje koje je održano 24. lipnja u župnoj crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije (Male Gospe). Slijedilo je okupljanje, susret i obiteljsko druženje ispred župne crkve gdje su okupljeni pogošćeni pečenom ribom, kolačima i pićem, a za djecu je pripremljen dvorac na napuhavanje i igra uz narodne drvene igračke.

PETROVO SELO – Kako donosi *orf*, Kazališno društvo Petrovo Selo ili, kot se sami nazivaju, igrokazačko društvo, se pripravlja na 35. jubilej postojanja. Planiraju svečevati u novembru. U minuli ljeti je prilično tiho nastalo oko kazališnoga djelovanja u Petrovom Selu. Nedavno su predstavili skeč prilikom 40. jubileja ženskoga zbora Ljubičica. Ana Škrapić-Timar, režiserka igrokazačkoga društva Petrovo Selo, spominja da čedu u novembru imati 35. jubilej. A za ta jubilej predviđaju zavježbati skeče, ne puni igrokaz ar namjeravaju pozvati i prijatelje iz Pinkovca i Hrvatskoga Židana. „A morebit da se onda opet začne žitak igrokazačkoga društva u Petrovom Selu“, ovako Ana Škrapić-Timar dalje. Za skeče da imaju dost zainteresiranih glumcev, pred svim mladji da bi sada radje došli, ovako Škrapić-Timar. Sridnja generacija i mladi da su većkrat rekli da bi rado igrali tako da postoji ufanje, da će se opet „oživiti“ igrokazačko društvo. Za jubilarnu predstavu da čedu izabrati šalne skeče. Oni da imaju čuda skečov od Joške Weidingera, ali i od drugih autorov, ovako Ana Škrapić-Timar, ka za sada ostaje režiserka. Ča će doprimiti budućnost, to je ostavila otvoreno.

VELIKA KANIŽA – Tamburaški sastav „Stoboš“, utemeljen u Velikoj Kaniži, djeluje gotovo dvadeset godina. Nedavno je promoviran njihov prvi album sakupljenih hrvatskih pomorskih pobjevaka, a pjesme se mogu slušati i na internetskim kanalima. Koncert u Velikoj Kaniži održali su 24. lipnja u sklopu programa Veselje na Ivanje, a tijekom ljeta čeka ih još mnogo nastupa.

U Budimpešti obilježen Dan državnosti Republike Hrvatske

U organizaciji Veleposlanstva RH u Mađarskoj u Mađarskom nacionalnom muzeju obilježen je Dan državnosti Republike Hrvatske. U ocharavajućem muzejskom prostoru poseban ugođaj pospješile su vrsne izvedbe Ženskog zbora „Nijanse“ iz Koljnofa. Njihove izvedbe prožimale su se kroz cijeli program – od otvorenja svečanosti, tj. izvedbe himni na obama jezicima, preko hrvatskih tradicionalnih pjesama do spontanog koncerta nakon službenog kraja programa.

Velikom broju okupljenih, među kojima su bili i generalni konzul RH u Pečuhu Drago Horvat te počasni konzul Republike Hrvatske u Velikoj Kaniži dr. Atila Kos, najprije se obratio veleposlanik RH u Mađarskoj Mladen Andrić. On je u svojem govoru naglasio: „To je vrlo poseban dan za Hrvatsku i njezin narod, koji nas podsjeća na 30. svibnja 1990. i prve demokratske izbore. Dozvolite mi da s ponosom istaknem kako je današnja Hrvatska članica NATO-a, EU, Schengena i eurozone, a trenutačno predsjedava Skupinom EU-MED 9 te Inicijativom Triju mora. Naš je sljedeći vanjskopolitički

Ženski zbor „Nijanse“

Prisutnima se obratio i ravnatelj Mađarskog nacionalnog muzeja dr. Gábor Zsigmond

cilj postati, nadamo se uskoro, članicom OECD-a. U ime hrvatske vlade izražavam nadu u nastavak i poboljšanje suradnje između Hrvatske i Mađarske temeljene na uzajamno korisnom partnerstvu te na poštovanju i zajedničkim interesima. Naša suradnja, od energetike do kulture i turizma, ali i zajedničke borbe protiv ilegalnih migracija i organiziranog kriminala te obrane, posebno putem Multinacionalnog zapovjednog središta NATO-a sa sjedi-

štem u Székesfehérváru i s divizijom u Veszpremu, nadamo se, dodatno će ojačati pod novom mađarskom vladom.”

Prisutnima se obratio i ravnatelj Mađarskog nacionalnog muzeja dr. Gábor Zsigmond, koji je nakon Domovinskog rata bio među prvim mađarskim povjesničarima koji su istraživali u riječkim arhivima. On je objavio nekoliko studija na hrvatskom jeziku. „Povijesni savez Mađarske i Hrvatske, koji je trajao više od 800 godina, doista je jedinstven. Tako dug i blizak odnos neizbježno je doveo do zajedničkih iskustava. Upravo zato i dalje ostaje od ključne važnosti održavati otvoreni dijalog o našoj zajedničkoj povijesti. Živjelo hrvatsko-mađarsko prijateljstvo na Dan državnosti i na sve ostale dane u godini!”, istaknuo je ravnatelj Zsigmond.

Prisutnima se naposljetku obratila i ravnateljica Etnografskog muzeja Zagreb dr. sc. Zvezdana Antoš. Ona je službeno otvorila i izložbu „Hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-ovim listama” EMZ-a. Izložba prikazuje hrvatsku UNESCO-ovu nematerijalnu kulturnu baštinu. To su tradicije, rituali, znanja i glazbeni izrazi koji se prenose s naraštaja na naraštaj i čine samu dušu svakoga naroda. Nematerijalna baština pomaže zajednicama očuvati osjećaj identiteta i kontinuiteta održavajući na životu stare običaje, jezike, rituale, glazbu, obrte i usmenu predaju.

Kršul

Dan djece proslavljen u HOŠIG-u

U organizaciji HOŠIG-a i budimpeštanskih Hrvatskih samouprava Ferencvaroša te XIV. i XVI. okruga 2. lipnja 2026. u školskom vrtu održana je Svibanjska zabava, tj. vesela proslava Međunarodnog dana djece.

Uz živu svirku Tamburaškog sastava „Stoboš” pod vodstvom Bálinta Horvátha djeca svih uzrasta veselo su poskakivala i s lakoćom usvajala nove plesne korake. Poučavala ih je nastavnica plesa Andrea Balint.

Za najmlađe pripremljeno je još puno iznenađenja. Kod djevojčica popularno je bilo oslikavanje lica, pa se na to čekao red. Dječaci su više uživali u pripremi vodenih balona.

U blagovaonici je djecu čekao i mali domjenak. Zabava je potrajala satima.

Kršul

Zbor „Ljubičica“ proslavio 40 godina djelovanja

U Kulturnom domu u Petrovu Selu 10. svibnja održana je proslava 40. obljetnice Ženskog zbora „Ljubičica“. Na jubilarnom programu sudjelovali su sadašnji i bivši članovi zbora, tamburaši, plesači, igrokazači i školska djeca.

Tijekom poslijepodnevna izmjenjivale su se hrvatske narodne pjesme, tamburaška glazba, plesovi i kratak igrokaz. Nastupile su članice zbora „Ljubičica“, i uz pratnju tamburaša i *a cappella*, te HKD „Gradišće“, školski zbor i petrovski igrokazači. Posebno zanimanje publike izazvale su stare, poznate pjesme koje su mnoge podsjetile na prijašnje nastupe i događaje, pa se u dvorani često moglo čuti i zajedničko pjevanje publike sa zborom.

Kako je za Hrvatski glasnik rekla voditeljica zbora Szabina Wágner-Kapitár, velika je radost bila svečanost zajedničkog slavlja 40. obljetnice utemeljenja i kontinuiranog rada zbora „Ljubičica“. „40 lit skupno jačanje, nastupi, probe, putovanja, uspjehi i lipi spominki. Jedna složna zajednica, kojoj je važno jačanje, muzika i običaji. Zahvalimo da snami skupa svečujete danas otpuadne.“ Program je počeo izvedbom dviju popularnih pjesama – „Polag Pinke“ i „Sve je tiho“.

Zbor „Ljubičica“

djece i mladih zavaljelo pjesmu i nastupe. Danas se taj rad nastavlja uz novi školski zbor. Koliko glazbeno nadarene djece ima u petrovskoj školi, pokazao je i nastup školskog zbora koji vodi učiteljica Szabina Wágner-Kapitár uz glazbenu pratnju učitelja Rajmunda Filipovića. Među ostalim izveli su „O, Marica, klinčac gusti“ i „Oj, Jelena, Jelena“.

Bogatstvo kulturnog života Petrova Sela doista je veliko, a ponos je i HKD „Gradišće“, s kojim zbor dobro surađuje. Ovoga puta također su nastupili pod vodstvom Róberta Skrapitsa i uz pratnju petrovskih tamburaša. Mjesne igrokazače, koji će uskoro proslaviti 35. obljetnicu djelovanja, kratkim su skečem „U ime Oca i Duha Svetoga“ Joške Weidingera predstavili Imre Kapitár i László Skrapits.

U repertoaru zbora, uz mjesne i gradišćanske narodne pjesme, nalaze se i crkvene pjesme, pjesme drugih naroda te umjetničke skladbe. Potonje su možda i svojevrsan izazov za zbor jer uglavnom pjeva u dvoglasju i uz glazbenu pratnju. Ovoga puta izveli su dvije troglasne umjetničke skladbe koje zbor osobito voli, a za pomoć su zamolili nekadašnju članicu zbora Ági Skrapitsné Jurasits da ojača altovsku dionicu.

Godine 1986. od tadašnjeg Mješovitog pjevačkog zbora nastao je Ženski zbor „Ljubičice“ s 19 članica. Današnji članovi s ljubavlju se sjećaju svih onih koji su u pro-

teklih četrdeset godina kraće ili dulje pjevali u zboru. U današnjem zboru još uvijek ima šest članova koji su bili osnivači zbora prije 40 godina, njima su u ovoj prilici posebno zahvalili.

Na pozornicu su pozvane osnivačice i dugogodišnje članice zbora koje su još uvijek aktivne: Erzsébet Bokor Kohuth, Méri Geosits, Ildi Hogyá, Judit Závodi, Anna Skrapits Timár i Gyöngyi Kapitár. Zahvalili su i Máriji Frányi, koja je napustila zbor tijekom pandemije COVID-a.

One su dobile male darove i zahvale za dugogodišnji trud, probe, nastupe i očuvanje tradicije. Naravno, zahvalili su i sadašnjoj voditeljici Szabini Wágner-Kapitár za njezin rad. Tijekom programa prisjetili su se i svih bivših članova zbora te pokojnih pjevača i suradnika koji su nekad sudjelovali u radu zbora. Večer je moderirala Klaudia Skrapits.

Mjesni igrokazači

Više puta naglašeno je koliko je „Ljubičica“ važna za kulturni život Petrova Sela i koliko je generacija prošlo kroz zbor u proteklih 40 godina. Zbor je na nastupima u protekla četiri desetljeća uvijek pratio i orkestar čiji su se članovi mijenjali, a danas je među članovima orkestra mnogo mladih. Ovoga puta na pozornicu su sa zborom izišli i svirači koji su prije četrdeset godina pratili zbor: Antal Merótei – Tóni, Péter Veszelovits i Ambrus Skrapits. Oni su zasvirali, a zbor zapjevao: „Onde va, dragi“, „Tuge, moje tuge“, „Snoć sam se“.

Poseban dio programa bio je posvećen pokojnoj dugogodišnjoj voditeljici zbora, prije pet godina preminuloj Jolán Kocsis. Dugogodišnja voditeljica zbora i učiteljica ostavila je velik trag u radu zbora i glazbenom životu mjesta. Istaknuto je kako je upravo zahvaljujući njezinu radu mnogo

Nastup školskog zbora

Posjetitelji su mogli pogledati i izložbu starih fotografija, dnevnika i dokumenata koji prikazuju povijest Ljubičica u posljednja četiri desetljeća. Nakon završetka programa druženje se nastavilo u manjoj dvorani.

Andraš Kovač / BPB

Foto: Tamás Teklits

Hrvatsko-mađarski projekt BRIDGE vrijedan 2,08 milijuna eura

U Centru za posjetitelje Križnica 9. travnja održana je početna konferencija projekta BRIDGE – Building Regional Initiatives for Development, Gastronomy, Recreation, and Cultural Exchange (HUHR/2401/4.6/085).

Ciljeve i aktivnosti projekta s mađarske strane predstavio je Milán Kiss iz tvrtke Mecsekerdő Zrt. naglasivši kako projekt ima kao cilj povezivanje prirodne, kulturne i gastronomske ponude pograničnog područja uz inovativne i održive pristupe. Specifične dijelove projekta koji će se provoditi na području Republike Hrvatske predstavio je Marinko Barčan iz Općine Pitomača s posebnim naglaskom na razvoj infrastrukture, jačanje turističkih kapaciteta te promociju prirodne i kulturne baštine.

Na mađarskoj strani planira se izgradnja i unapređenje turističke infrastrukture uključujući adrenalinski park s novom vodenom atrakcijom, proširenje smještajnih kapaciteta, osobito za djecu i mlade, te uređenje poučnih staza s edukativnim sadržajima.

Kako je objasnio predstavnik mađarske tvrtke Mecsekerdő Zrt. Milán Kiss, predviđena je obnova turističkih lokacija na više od 2600 četvornih metara i dodatno uređenje biciklističke infrastrukture uz međunarodne rute EuroVelo.

Projekt uključuje i organizaciju brojnih kulturnih i sportskih manifestacija s više od 2600 sudionika, razvoj digitalnih sadržaja i provedbu trodnevnih tematskih boravaka za srednjoškolce iz Hrvatske i Mađarske.

Na hrvatskoj strani naglasak je na infrastrukturnim ulaganjima u Križnici, naselju u blizini Pitomače, gdje je planirana izgradnja biološkog jezera odnosno prirodnog kupališta, dječjeg igrališta te uređenje i označavanje turističkih ruta.

Predviđena je i nadogradnja multimedijskog postava Centra za posjetitelje Križnica uključujući razvoj audiooživljaja za interpretaciju prirodne i kulturne vrijednosti prostora.

Projekt obuhvaća i izradu ključnih strateških dokumenata među kojima su zajednička turistička strategija, prometni elaborat te stručna studija za trasiranje međunarodne biciklističke rute

Centar za posjetitelje Križnica

kroz područje općine, što uključuje dionicu od mosta do centra Križnice.

Projekt zajednički u sklopu programa Interreg VI-A Mađarska – Hrvatska 2021. – 2027. provode tvrtka Mecsekerdő Zrt. kao nositelj i projektni partneri – Općina Pitomača, Turistička zajednica općine Pitomača i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i ekološkom mrežom Virovitičko-podravске županije. Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.082.985,71 € uz sufinanciranje EU-a od 1.666.388,55 €.

Provedbom projekta BRIDGE predviđeno je stvaranje regionalnih inicijativa održivog razvoja, razvoja gastronomske ponude i mogućnosti rekreativnih aktivnosti koje se temelje na prirodnoj i kulturnoj baštini.

BPB

Svečana dodjela državnih nagrada OKTV za školsku godinu 2025./2026.

U budimpeštanskoj Gimnaziji Zsigmonda Móricza 29. svibnja srednjoškolcima su svečano dodijeljene državne nagrade OKTV za školsku godinu 2025./2026. Riječ je o prestižnom Državnom natjecanju u znanju za srednjoškolce koje pobjednicima može donijeti važne bodove pri upisu na fakultet.

U kategoriji hrvatskog jezika i književnosti nagrade je primilo troje hrvatskih srednjoškolaca. Učenici Míri Mogyorósi iz Hrvatske gimnazije „Miroslav Krleža“ iz Pečuha pripalo je 3. mjesto. Vedran György Jenyik iz HOŠIG-a osvojio je 2. mjesto, a 1. mjesto osvojila je Laura Horvat, također učenica HOŠIG-a.

Nagrade je uručila državna tajnica za javno obrazovanje Marietta Kóka Lányi.

Kršul

Mala stranica

ČETRDESETA OBLJETNICA PRIJATELJSTVA

*U svijetu punom prolaznosti
prijateljstvo je najljepši osjećaj trajnosti!*

U utorak i srijedu, 12. i 13. svibnja 2026., našu su školu posjetili profesori i učenici iz Petrova Sela u Mađarskoj. S velikim smo veseljem i uzbuđenjem dočekali prijatelje iz Mađarske znajući da će ovogodišnje zajedničko druženje imati poseban značaj.

Dragi dar

Szentpéterfa ili Petrovo Selo najjužnije je gradišćansko-hrvatsko selo u zapadnoj Mađarskoj. Naziv sela posvećen je apostolu svetom Petru, kojem je posvećena i mjesna crkva. U selu žive gradišćanski Hrvati koji su, bježeći pred Turcima u 15. i 16. stoljeću, potražili sigurno utočište izvan granica naše domovine. Ondje su utemeljili zajednicu koja svih ovih godina uporno čuva hrvatski jezik i tradiciju od zaborava. Vodeću ulogu u očuvanju hrvatske kulture ima Hrvatsko-mađarska narodnosna osnovna škola čije smo učenike i profesore ugostili u povodu četrdesete obljetnice prijateljstva! Naime, prijateljstvo između naših osnovnih škola obilježava četrdesetu obljetnicu, što znači da je prva razmjena učenika počela davne 1986. godine.

Žitnom lađom po Kupu

Naše veselje zbog dolaska dragih gostiju nije umanjilo ni loše vrijeme koje nas je nemilosrdno pratilo tijekom prvog dana njihova posjeta. Naši su gosti stigli u našu školu u poslijepodnevним satima. Nakon razgledavanja škole i ručka dobrodošlice uputili smo se prema Muzeju Sveti Ivan Zelina. Uz stručno vodstvo gospođe Romane Mačković, ravnateljice muzeja, razgledali smo izložbene primjerke te mnogo naučili o povijesti grada Svetog Ivana Zeline. Učenici su najviše interesa pokazali za razgled arheološke zbirke s nalazima od kamenog doba do srednjeg vijeka koji su prikupljeni na arheološkim istraživanjima na području Zeline.

U Donjoj Zelini

Nakon razgledavanja muzeja roditelji učenika domaćina odveli su prijatelje iz Mađarske svojim kućama, gdje su ih ugostili za vrijeme njihova boravka u našem mjestu. Nakon što su s domaćinima proveli nekoliko slobodnih sati, dragi gosti u večernjim su se satima vratili u našu osnovnu školu, gdje smo se uz zabavu, ples i pjesmu tamburaša zadržali do kasnih sati.

Sljedećeg su dana svi rano ustali, doručkovali u školi te se uputili na jednodnevni izlet u Karlovačku županiju, gdje smo posjetili Slatkovodni akvarij Karlovac - Aquatiku, vozili se žitnom lađom po Kupu te uživali u razgledavanju čarobnog Starog grada Dubovec.

U kasnim poslijepodnevним satima vratili smo se u Donju Zelinu, snimili milenijsku fotografiju, razmijenili kontakte te se zadovoljni, ali pomalo i tužni, oprostili od novih prijatelja. Na rastanku smo zaključili kako se prijateljska suradnja između naših škola mora nastaviti jer je vrijednost zajedničkih druženja i stjecanja novih prijateljstava neprocjenjiva!

Diana Brcković, prof.

Prekogranična suradnja vinara

Nakon što je u Sumartonu utemeljena Vinska udruga pajdaša vina „Sveti Martin“, na čelu s predsjednikom Lajošem Vlašićem u obližnjem vinogradu u Kamanovim goricama počelo je ulaganje u vinograde. Izgrađeno je Odmorište sv. Martina – mjesto za prijateljska druženja, a i za obilježavanje vinskih blagdana. Kamanove su gorice postale sastavni dio Vinske ceste uz Muru s umalo 150 podruma.

Tom vinogorju vrijednost pridodaju i kulturni sadržaji, obojeni i hrvatskim tradicijama, na kojima su često nazočni i prijatelji iz Hrvatske i Slovenije. Sumartonska vinska udruga od samih početaka surađuje s vinskim udrugama s tromede te često zajedno organiziraju izložbe vina, izlete u razna vinogorja i proslave znamenitih vinskih dana.

Obilježavanje Urbanova ni ove godine nije izostalo. Upravo na dan svetog Urbana, 25. svibnja, u Kamanovim goricama okupili su se vinari kako bi se prisjetili svetca i molili pomoć za očuvanje vinograda odnosno za dobar urod. Pred kipom svetog Urbana župnik iz Goričana Josip Drvoderić prisjetio

U Kamanovim goricama

Lajoš Vlašić i župnik iz Goričana Josip Drvoderić

se svetca i njegovih djela te je posvetio kip i vinare koji neumorno rade tijekom cijele godine. Nakon prisjećanja pomurski i međi-

je s međimurskim vinarima i u sklopu te suradnje stručnjaci su ove godine sudjelovali na manifestaciji Urbanova u Štrigo-

vi, kolijevci vina pušipela. Na susretu su razgovarali i o povezivanju s Udrugom „Hortus Croatiae“, koja okuplja međimurske vinare. Na Urbanovu u Štrigovi vinari iz Zalske županije posjetili su Svjetski centar pušipela i ondje se upoznali s poviješću autohtonih sorta. Zatim su imali mogućnost kušati vrhunska međimurska vina. Inače je Vinski viteški red „Da Bibere“ utemeljen 2000. godine, a sjedište mu je u dvorcu Festetics u Keszthelyu. Okuplja oko 120 vinara iz Mađarske, Hrvatske, Austrije i Slovenije. Na Urbanovu u Štrigovi postavljeni su temelji buduće prekogranične suradnje vinara Međimurske i Zalske županije.

vi, kolijevci vina pušipela. Na susretu su razgovarali i o povezivanju s Udrugom „Hortus Croatiae“, koja okuplja međimurske vinare. Na Urbanovu u Štrigovi vinari iz Zalske županije posjetili su Svjetski centar pušipela i ondje se upoznali s poviješću autohtonih sorta. Zatim su imali mogućnost kušati vrhunska međimurska vina. Inače je Vinski viteški red „Da Bibere“ utemeljen 2000. godine, a sjedište mu je u dvorcu Festetics u Keszthelyu. Okuplja oko 120 vinara iz Mađarske, Hrvatske, Austrije i Slovenije. Na Urbanovu u Štrigovi postavljeni su temelji buduće prekogranične suradnje vinara Međimurske i Zalske županije.

Beta

Foto: Stjepan Lesinger

SUMARTON/VARAŽDIN – Udruga drvorezbara i slikara u Sumartonu od samih početaka svojega djelovanja surađuje s kulturnim udrugama iz Hrvatske. Članovi Križevačkog likovnog kruga prošle godine sudjelovali su u Likovnoj i drvorezbarskoj koloniji u Sumartonu. Ovaj put pomurski su slikari bili gosti IV. likovne kolonije „Varaždinski purgar“, koja je održana 6. lipnja u dvorištu palače Sermage u Varaždinu s temom „Ljepote Varaždina i Varaždinske županije“ te sa slobodnom temom. Sve je održano u izvrsnoj organizaciji Udruge Dame u povijesnim haljinama. Nastali radovi bit će izloženi u sklopu Špancirfesta od 21. do 30. kolovoza 2026. godine, a sredstva od prodaje radova idu u humanitarne svrhe za djecu s posebnim potrebama i za opremanje dječjih igrališta. U koloniji su sudjelovali Kata Vertarić, Erika Veg i Stjepan Radnai.

MLINARCI/KOTORIBA – Mlinarci se nalaze na lijevoj obali Mure, a gotovo nasuprot na desnoj strani Kotoriba. Dva naselja i u povijesti su oduvijek surađivala, između njih prometovalo se čamcima, skelom... Zajedno su se borili protiv neprijatelja, poplava, sklapali su se brakovi između žitelja dvaju mjesta. Stariji Mlinarčani odnosno Kotoripčani imaju rodbinu u drugom mjestu, pa je suradnja Općine Kotoriba i Mjesne samouprave Mlinaraca i službeno potvrđena sporazumom. U Kotoribi posljednji vikend u svibnju održavaju se Dani šibe i ribe. Naime, poznato je kako se u tome mjestu uzgajala šiba od koje su se izrađivali razni predmeti. Dani šibe i ribe nisu se mogli odvititi bez prijatelja iz Mlinaraca, pa je načelnik Janoš Koša s manjom delegacijom sudjelovao na priredbi.

HOŠIG-OVI MATURANTI

Kako donosi HOŠIG-ova Facebook stranica, oproštanje 12. razreda ove je godine bilo 30. travnja. Od školskih klupa, prijatelja, nastavnika, odgajatelja i sveg osoblja oprostili su se Letícia Bálint, Gábor Levente Czira, Anna Faragó, Emma Fodor, Réka Hajdú, Kamilla Virág Kelemen, Larissza Kulcsár, Eszter Lintner, Abraham Malbasa, Olivér Viktor Pap, Slaven Pečerić, Fausztina Mária Rösztler, Vilmos Barnabás Szabó, Virág Villő Vincze i Vivien Vukelić.

Ispračajući svoje učenike na put, ravnateljica škole Ana Gojtan rekla je među ostalim: „Ovaj rastanak znači više od oproštanja ma-

turanata od svojih učenika – prijatelja i od oproštanja profesora od bivših đaka. Taj trenutak ujedno je i prekretnica: zatvara jedno dugo razdoblje i otvara jedno novo.“ Dodala je kako je HOŠIG kao narodnosna ustanova čuvar hrvatskog jezika, tradicije i identiteta. „Pristutnost hrvatskog jezika i njegovanje kulturne baštine nisu samo školsko gradivo nego i živa odgovornost i snaga koja nas povezuje i oblikuje“, naglasila je Ana Gojtan.

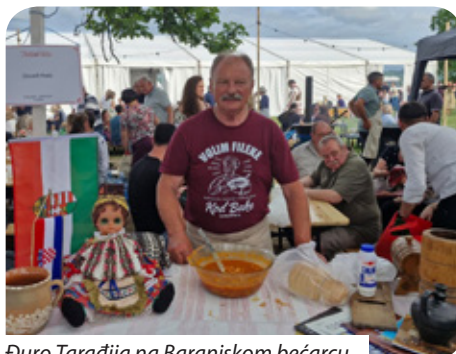
Izvor: HOŠIG (Facebook)

Festival tripica i Đuro Tarađija iz Kukinja

III. Međunarodni festival kuhanja tripica održan je 25. travnja 2026. godine u Mišljenu u organizaciji amaterskog kuhara Đure Tarađije te uz potporu Udruge „Naši ljudi“ i Hrvatske samouprave Mišljena.

Kako je za Hrvatski glasnik izjavio Đuro Tarađija, tripice su jelo koje se ili voli ili ne voli, a pripremiti ih znaju samo vrsni gurmani. Jedan je od njih upravo Đuro Tarađija, koji je nakon brojnih druženja i kulinarskih susreta u restoranu „Kod Bajee“ pokrenuo već treći Međunarodni festival kuhanja tripica.

Natjecateljske ekipe kuhale su i međusobno kušale svoja jela, družile se i zabavljale, dok je za glazbeni ugođaj bio za-

Đuro Tarađija na Baranjskom bečarcu

dužen Tamburaški sastav „Fermata“. I ove godine na natjecanje su se odazvali kuhari amateri iz Mađarske, Hrvatske i Srbije.

Okupilo se jedanaest ekipa iz različitih naselja u Mađarskoj, ekipa Bugara te gosti iz Ivanić-Grada, Garešnice, Bihaća i Kikinde.

Prvo mjesto osvojila je ekipa Hrvata iz Dombola, drugo mjesto pripalo je ekipi Starina, dok je treće mjesto osvojila ekipa iz Garešnice.

Branka Pavić Blažetin

Šetnica kulture Hrvata izvan Republike Hrvatske

U sklopu Tjedna Hrvata izvan Republike Hrvatske, koji je održan od 25. do 31. svibnja u Zagrebu, na Europskom trgu organizirana je manifestacija „Šetnica kulture Hrvata izvan Republike Hrvatske“. Događanje je to kojim su organizatori Tjedna željeli predstaviti bogatu baštinu, tradiciju i identitet Hrvata iz Bosne i Hercegovine, hrvatskog iseljeništva te hrvatske manjine. Uz kulturne i promotivne sadržaje projekt želi povezati kulturu, narod i zajedništvo s posebnim naglaskom na očuvanje hrvatskog identiteta, jezika i nasljeđa za buduće naraštaje.

Predstavljaju se običaji, umjetnosti i vrijednosti koje Hrvati izvan Republike Hrvatske stoljećima njeguju i prenose. Posebna pozornost posvećena je sadržajima kojima se na dostojanstven i prepoznatljiv način prikazuje kulturna raznolikost, pripadnost i povezanost hrvatskoga naroda.

Predstavilo se i Nefitno poduzeće „Croatica“

Ženska vokalna skupina „Biser“

Na štandu hrvatske nacionalne manjine iz Mađarske posjetitelji su mogli upoznati djelatnost Nefitnog poduzeća „Croatica“, prelistati brojna izdanja, među njima i tjednik Hrvata u Mađarskoj Hrvatski glasnik. Sa svime ih je upoznala ravnateljica poduzeća Tímea Šakan-Škrilin. Na pozornici je nastupila Ženska vokalna skupina „Biser“ iz Unde. Mohačanin Đuro Jakšić pokazao je kako se izrađuju larfe i druga bušarska pomagala, dok je dio bogate gastronomije i vinske ponude predstavio Mohačanin Zoltán Horváth.

Šetnicu su posjetili i politički predstavnici Hrvata u Mađarskoj – glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Ivan Guban i predsjednik Hrvatske državne samouprave Silvestar Balić.

Branka Pavić Blažetin

Brojni štandovi predstavili su bogatstvo kulture, običaja i tradicije Hrvata iz različitih krajeva svijeta u kojima žive i djeluju hrvatske zajednice, a među njima predstavili su se i Hrvati iz Mađarske te prikazali kako čuvaju hrvatski identitet, jezik i kulturu. Moto šetnice bio je „Jedan narod. Jedna domovina. Zajedno.“

DUŠNOK – Na nacionalnoj smotri čuvara tradicije, koja je u organizaciji Saveza narodne umjetnosti „Elemér Muharay“ održana 26. svibnja u Bonyhádu, dušnočki KUD „Biser“ dobio je veliko priznanje i najvišu ocjenu stručnog povjerenstva – Nagradu „Nivo“ za koreografiju dušnočke racke svadbe. Objavljeno je to na Facebook profilu Dušnočki Raci. Kako je uz ostalo istaknuto, „posebna zahvala i priznanje pripada autoru koreografije Józsefu Szávaiju i voditeljici skupine Évi Tamaskó za njihov predani rad i doprinos očuvanju naše baštine“.

Foto: Dušnočki Raci (Facebook)

